

ROMÂNUL

Hristos
a
înviat!

ABONAMENTUL: Pe un an . . . 120 Lei
Pentru autorități, instituții . . . 250 Lei

* ORGAN POLITIC ȘI SOCIAL *

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
A R A D Strada V. Alexandri No. 6.

Spre Golgota

M. S. Regele Carol al II-lea între sinistrații din Arad

La Micălaca, Mureșul și Aradul-nou M. Sa împarte ajutoare. — Populația cu lacrimi în ochi mulțumește M. Sale.

Regele stă de vorbă cu sinistrații.

Ca un fulger a străbătut Marți dimineața vestea că Regele țării va sosi după masă să viziteze cartierele distruse de apa. O rază de nădejde a pătruns în sufletele celor năpăstuiți la auzul acestei știri. În nenorocirea care i-a lovit nu sunt părăsiți, durerile și jalea lor au găsit ecou în sufletul tinăr al Regelui țaranilor, care vine să le vadă nenorocirea, să-i mângâie și să-i ajute.

Prin orașul împodobit cu cele trei culori naționale, ce dimineață s'a observat o mișcare mai vie, o activitate mai intensă.

După masă, companiile de vânători și de infanteriști, în sunetul muzicii se îndreaptă spre străzile pe care le va parcurge M. S. Regele. În urma lor, autoritățile în automobile, curioșii pe jos și în autobuse se îndreaptă spre gară.

La gară.

Înainte cu mult de ora fixată pentru sosirea M. Sale, un public foarte numeros umple peronul. Deoparte autoritățile militare, de altă parte cele civile.

La sosirea trenului, pe peronul gării, din cei mulți am notat: P. S. S. Episcopul Grigorie, Dr. Șerban, prefectul județului, Dr. C. Radu, primarul orașului, Dr. Moga, chestorul poliției, St. C. Pop, deputat, Silviu Moldovan, fost senator, Ascaniu Crișan, dir. lic. Vasile Suci, dir. șc. com., dna Fl. Bucruescu, dir. lic. de fete, dna Neferu, dir. șc. com. dna Laugier, dir. șc. Norm. fete, dna A. Crișan, Dr. V. Avramescu, Dr. Miclea, Dr. Lazar A., Ing. Șincal, ing. Tripa, ing. Mureșan, Dr. Pășcuțiu, consilierii eparhiali: Dr. Ciuhandu, Georgia, Arhim. Suci, Popovici, Lakatos Otto din partea comunității rom. cat. Vagvölgyi, Josif Popa, protopop gr. cat. etc. etc.

Din partea autorităților militare, notăm: dnii generali Sârbu, Motaș, Bălăcescu, dnii coloneli Vertejan, șef de stat major, Mihăilescu, comandant de brigadă, Petrovicescu, comand. de brigadă, Constantinescu, Lt. col. Brătoianu, dnii maiori N. Popovici, Mitache, și alți ofițeri, a căror nume ne scapă.

Precis la ora 3, trenul regal sosește în fața peronului, M. Sa Regele apare la fereastra vagonului. Apariția, M. Sale, este lung ovaționată. M. S. Regele, se coboară din vagon fiind întâmpinat de Dr. Gh. Șerban prefectul județului, care în cuvinte alese urează Suvranului bun venit în județul nostru. Urmează, D. Dr. C. Radu, care în numele populației orașului, crud încercată de soartă, dar credincioasă tronului și Regelui, urează deasemeni bun venit, oferind M. Sale tradiționala pâine și sare.

După aceasta M. Sa a primit raportul organelor militare și s'a îndreptat spre eșire.

Afară, pe piața din fața gării, mulțimea adunată într'un număr foarte mare, a ovaționat lung pe M. Sa. Strigătele de trăiască nu mai conteneau.

Dela gară, M. Sa a plecat, spre Micălaca, într'un automobil de sport, pe care l-a condus personal.

Pe tot parcursul, atât pe o margine cât și pe alta a străzilor, populația orașului a fost a adunată în număr foarte mare.

La Micălaca

La sosirea în Micălaca nouă, Coriolan Tătaru, ministrul Ardealului, dă M. Sale relațiuni asupra înălțimii apelor. De aici, automobilul regal, urmat de automobilele autorităților s'au îndreptat spre biserica din Micălaca veche, unde P. S.

Sa Episcopul Grigorie, a oficiat un scurt serviciu religios, la sfârșitul căruia a rostit următoarele cuvinte: „SIRE.

Locuitorii din Micălaca și alte cartiere ale orașului Arad, cu ochii umezi de încercările năvalnicilor ape, varsă acum lacrimi de bucurie că pot vedea în Majestatea noastră pe crainicul urtării de grijă a cerului, care V-a trimis să arătați că suferințele acestui popor sunt și ale M. V. Dragostea părintească ce o arătați acestor locuitori, le va spori speranța, perseverența și bărbăția, spre a-și reface gospodăriile lor, iar prin graiul meu, acești buni creștini și români, vă asigură de veșnica lor recunoștință. — știind că V-ați îndurat prea graios a-i ajuta în numele lui Dumnezeu care poartă grijă de dânșii. Să trăiți SIRE„.

M. Sa Regele împarte ajutoare.

În acest timp, în fața bisericii populația celor două Micălăci, a fost adunată, iar celor ce în urma inundațiilor nu le-a rămas aproape nimic, aduși unul câte unul în fața M. Sale, care-i întreabă ce pagube au suferit, câți copii au, de câți ani sunt, în urma răspunsurilor, li s'au împărțit ajutoare varind între 1 și 4 mii lei. Unei femei, cu 9 copii, M. Sa i-a dat 6000 lei.

Tuturor celor au primit ajutorul regal, M-Sa le adresează cuvinte de încurajare și îmbărbătoare.

După împărțirea ajutoarelor, M. Sa și însoțitorii au făcut o plimbare prin străzile din Micălaca.

La Aradul nou.

Dela Micălaca, M. Sa și suita au plecat la Aradul nou, vizitând și Mureșul, și aici, celor mai mari dău-

s'a înălțat glasul tău în imnuri de laudă și mărire. Ajutor și-a a fost Isus și martor, că mărețul templu pe care l-ai zidit din temeile cu carnea, sângele și osemintele tale, tot spre mărirea Creatorului cu duh l-ai umplut și sufletul tău îi dă viață câmpiei, apelor și freamătului din desiș, că în acest templu fără seamăn vecinic și neprihănit lăcaș și-ai ales pentru viața de acum și cea de apoi! Dar templul tău O! blând popor, a fost invadat, între zidurile lui au pătruns lacome și scârboase hienele, cari îți pândesc ultima răsufflare, minciuna, hoția și toate fărădelegile au pus stăpânire pe sanctuarul templului și această alianță a iadului dansează satanic în jurul molochului, care îți pregătește mormântul în bezna păcatului!

Popor blajin și răbdător, alături ești și astăzi de Isus, în ceasul al 12-lea împloară-l ajutorul Său pentru salvarea mărețului templu! Ceasul învierii, să fie ceasul mântuirii ce'or drepti, ceasul reinvierii neamului, a salvării lui din prăpastia în care, frații lui Iuda și a tâlharului, ce își bătea joc de Isus chiar pe cruce, caută să-l prăbușească tot mai adânc! Ceasul învierii, să fie ceasul trezirii conștiinței naționale și divina revelațiune, să aibă harul de a uni întregul popor într'o singură și puternică voință de a salva patria ca un singur glas, să străbată spre ceruri chemarea noastră:

„Să se scoale Dumnezeu și să se risipească vrășmașii Lui“!

Dr. Ion A. Drincu

Apelurile contra ordonanțelor de prețuri maximale: Camera de Comerț și de Industrie din Arad, face cunoscut, că pe viitor apelurile în contra ordonanțelor de prețuri maximale emise de Primăria se vor înainta Ministerului Industriei și a Comerțului, iar nu Comitetului local de revizuire. Apelurile vor fi judecate de Comisiunea permanentă pentru punerea în aplicare a legii pentru înfrângerea și reprimarea speculei ce funcționează pe lângă acel Departament. Termen de apel 10 zile dela data afișării ordonanței

Popor zămislit în luptă, dat și-a fost, ca dela naștere să apuci drumul spre Golgota. Negre ursitoare din leagăn și-au croit destinul, să urci calvarul mii de ani de-arândul, să înfrunți cu vitejie potop de vitregii, să ispășești în crâncene zvâcniri de suferință mândria glorioșilor tăi străbuni, cari și-au hărăzit această soartă de a te face vajnică sântinelă la poarta civilizației pentru mântuirea scumpului patrimoniu roman! — Măreață și-a a fost chemarea și răvașul veacurilor și-e mărturia glorioasei îndepliniri a datoriei. Merindea de acasă și-au fost virtuțile moștenite prin sânge dela marii tăi înaintași, comoară scumpă pe care ai adus-o cu drag de sub cerul senin al Italiei sub alte orizonturi mai involburate, comoară scumpă pe care ai risipit-o generos pentru fericirea altora! Tu n'ai luptat din sălbatică pasiune, ci dragă și-a fost glia, pe care ai apărat-o și la adăpostul brațului tău lanuri s'a ridicat din aride pustiuri și tot pentru alții jertfitu-ți-ai codrii și vălcelele și scumpe măruntae din pântecul munților pe tavă le-ai servit tuturor veneticilor, pentru că veacuri întregi ai fost santinela uitată la post, fără schimb și fără întărire, — dar rezistența ta s'a menținut dâră, gigantică-ți muncă și jertfa sângelui tău a împletit din laurii biruinței superbă cunună pentru atâtea nobile vlăstare, răsărite din același trunchi milenar, — iar ție, ție popor de veghe și de jertfă, și-s'a întins — drept răsplată pentru sbuciumul trecut și viitor — Cununa de spini!

Dumnezeiasca ta răbdare, cu care îți porți crucea și cununa de spini pe fruntea-ți sângărândă și urci necontenit calvarul cu ochii spre Golgota, te va izbăvi! Zid și puternică cetate și-ai făcut din credință și accepți cu resemnare răstignirea, pentru că după răstignire urmează învierea! Tu blajin și răbdător Popor Român, dintru începuturile tale alături ai fost de Isus, în vremuri de grea încercare ajutorul Lui l-ai implorat, în ceasurile de bucurie spre El-

nați, s'au acordat ajutoare la 40 familii mai păgubite.

Totalitatea ajutoarelor acordate sinistratilor locali, se ridică la suma de 360.000 lei.

Dela Aradul nou, cortegiul regal se reîntoarce la gară, de unde la ora 5 și 20 minute, trenul regal, pleacă spre Bărlad, unde alți sinistrati așteaptă cuvântul de îmbărbătare al Regelui țării.

Fapte petrecute în timpul vizitei M. Sale Regelui

La Micălaca.

Din casa lui Boșneac Gheorghe, n'a mai rămas nimic. Grămezi de cărămidă, țiglă și lemne sunt în locul ei, Regele se uită la acest aspect trist și întreabă pe proprietar:

După cum văd aci mai este mult material utilizabil. Dumneata unde locuiești?

Boșneac Gheorghe arată spre câteva grămezi de cărămidă, acoperite cu scândură care formează un fel de colibă.

Regele se uită și din privire i se poate citi, că nu-i place de loc lucrul acesta, și spune:

De mult a trecut apa pe aici bătrâne! De atunci putea-i face un lucru mai de seamă. De ce n-ai încercat să-ți reclădești măcar o odaie? Desigur ți-ar fi ajutat cineva la aceasta. Nu-i permis să uiți că dacă oamenii se ajută unul pe altul și Dumnezeu îi ajută!...

In altă parte, Regele în treabă pe o bătrână:

De câți ani ești?

Bătrâna se uită speriată în jurul ei și nu răspunde imediat. Încă înainte de a răspunde, adjutantul regal îi și pune în mână un plic cu două mii de lei.

La Mureșel, o femeie, se îndreaptă cu o cerere spre automobilul regal. Un ofițer de poliție îi ia cererea din mână. Regele a văzut scena și oprește automobilul.

Ce voințe dela mine?

O cerere Maiestate, răspunde polițistul.

Unde-i cererea?

Turburat polițistul, întinde cererea.

Nu așa, răspunde Regele, dă-o îndărăpt proprietarului.

Cererea ajunge din nou în mâna femeii, care cu lacrimi în ochi o întinde Majestății Sale.

In cursul vizitei M. Sale au fost mai multe scene de felul aceste. Am dat numai cele mai interesante, din care reese dragostea nemărginită ce Regele o are față de poporul său și credința și încrederea nemărginită ce poporul, indiferent de naționalitate, o are în Regelui său.

Pentru populația lovită de nenorocire, vizita și ajutoarele acordate de Rege, înseamnă că nu sunt lăsați în voia soartei, ci cineva are grijă de ei. Fie ca grija ce o poartă Regele să însemne pentru ei o incurajare și o îmbărbătare pentru refacerea bunurilor lor.

Ca o reacțiune în contra acestor apucături înjositoare și de anarhizare a vieții de stat, dela tribuna parlamentului s'a produs înfierarea lor, pecetluindu-le cu sigiliul infamiei; iar din partea factorilor răspunzători, care își iubesc neamul și care doresc să vadă întărit și ridicat la înălțimea neamurilor civilizate, protestul s'a făcut prin înaintarea demisiunilor din toate consiliile bisericești. Toată lumea a rămas încrămențită ascultând protestul Dlui Iorga — primministrul țării, contra neregulelor și a travestirii urnelor făcute de liberali, cu ajutorul unor clerici; toată lumea a rămas umilită, când a văzut că Dl Argetoianu — ministru de finanțe și Dl I. Mihalache — fost ministru s'au înaintat demisiunile din sfaturile bisericești, arătând prin aceasta, că nu înțeleg să lucreze în sânul unor consilii eșite din măsliuirea urnelor. Indignați de porcăriile liberale, parlamentarii din inițiativa lor au propus un proiect de lege prin care să se anuleze toate alegerile bisericești, fiind făcute cu călcarea legilor.

Că politica a început să roadă la temelii bisericii, în bună parte, se datorește acelor prelați, cari s'au lăsat târați în barca liberală, purtătoare de tot felul de bunuri pământești.

Puțin ni-ar interesa faptele fetelor bisericești, dela cel mai înalt Prea Sfințit și până la cel mai jos părinte de sat, dacă faptele Sfinților-lor n'ar avea influență asupra drept credincioșilor; dar când știm că cea mai mare parte din oameni își părăsesc credința strămoșească, tocmai din cauza exemplor rele pe cari le văd la anumiți conducători spirituali, atunci, nu mai putem sta indiferenți, din contră, vom vesteji cu toată asprimea, orice faptă, care ar căuta să împiedice bunul mers al mecanismului de stat. Să bage bine de seamă — toți acei cari s'au făcut vinovați față de biserică, că în mod indirect au lucrat la slăbirea temeliei edificiului pe cari neamul nostru și l'a clădit cu multă trudă — învingând mari greutăți.

Este o datorie mare pentru reprezentanții moralei creștine, cari au rămas neîntinați în apele murdare ale politicii-liberale, să ducă o luptă dărză de îndreptare, față de toți rătăciții din sânul bisericii, care și-au uitat misiunea lor de apostoli, orbiți de strălucirea arginților și a bunurilor lumesti. Alături de prelați care și iubesc neamul și țara, și care înțeleg să lupte jertfind totul, pentru a vedea întărită materialicește și sufletește, vor fi și intelectuali stăpâniți de aceleași gânduri bune și de aceleași dorinți arzătoare. Învingerea tuturor obstacolelor se va putea face mai ușor, numai în cazul căud clericilor cu laicii vor lucra în aceeași direcțiune și în deplină armonie. Numai astfel vom putea deparazita biserică de toți aceia-care nu mai voiesc să serviască Domnului — ci Diavolului; numai astfel vom putea feri biserică în viitor de toți aceia care caută să o transforme în unealtă politică — servindu-se de ea în ajungerea scopurilor lor meschine. Biserica trebuie să rămâie neatinsă, pentru că ea a fost și este pavăza noastră și la bine și la rău. Biserica trebuie să o ferim de ori ce unelte păgubitoare prestigiului ei moral, fiindcă ea este aceea care ne ține moralul înălțat când trecem prin momente grele în viață, — numai așa lucrând, merităm recunoștința generațiilor viitoare, cărora datorim suntem, să le lășăm o moștenire demnă de imitat în toate direcțiunile vieții de stat.

COLOANA
† BUNULUI †
† CREȘTIN †

Pecețile întregi.

S'a vorbit și s'a scris de atâtea ori despre legiuitorii cei fără de lege, cari au judecat pe Hristos Domnul. Tot așa am putea să vorbim și să scriem foarte mult cum a ținut Hristos legea, cum s'a conformat legii întru toate. Să punem față în față pe legiuitorii nelegiuții deoparte și de altă parte pe Hristos care n'a venit să strice legea, ci s'o implinească și chiar legea nedesăvârșită a respectat-o întru toate.

Miercuri nainte de paștile jidovești s'a ținut sfatul, în care s'a hotărât omorirea lui Hristos, fără considerare dacă este sau nu este vinovat. Cele ce au urmat după aceasta au fost numai pentru ducerea la împlinire a hotărârii de Miercuri. S'a ales calea procesului, deși ar fi putut să aleagă alta mai scurtă. Prin proces jidovii au vrut să dovedească lumii, că ei judecă după lege, anume după legea lui Moise. Împrejurările însă i-au adus la călcarea legii. Iată, cum au călcat legea și anume legea după care ziceau că judecă pe Isus Hristos.

1. Iuda și ceata slujitorilor s'au dus să prindă pe Iisus. Ca la un tâlhar s'au dus la El, dar nici tâlharii nu au fost prinși cum a fost El. După lege Iuda ar fi trebuit să pună mâna pe Iisus și să-i spună vina. Cum Iuda n'a pus mâna, ci numai a sărutat pe Iisus, slujii așteptau. Iuda n'a învinuit pe Iisus, pentru că știa că nu va putea dovedi nimic și mai știa că în acest caz va fi pedepsit el, părășul. 2. Sinedriul a ținut desbatere noaptea și legea spune limpede, că numai ziua se pot ținea debateri. 3. Iuda a lipsit dela desbatere și după lege nu se putea face proces fără părăș. 4. Martorii nu se potriveau în cele ce spuneau contra lui Iisus și legea cerea 2 sau 3 martori cu mărturii asemenea. 5. Caiafa, ca președintele sinedriului, văzând că n'are martori, a pus întrebare lui Iisus și L-a jurat, iar legea nu permitea aceasta. 6. Iisus a fost judecat pentru cuvântul c'a zis, că e Fiul lui Dumnezeu, iar pentru aceasta nici alt om nu ar fi fost permis să fie judecat. Din data ce prorocii vestiau că Mesia va veni ca om, oricine va putea să spună că-i Mesia. Il crezi sau nu, dar să-l judeci la moarte? Asta nu se putea. Scopul lor însă nu a fost să constate vinovăția sau nevinovăția, ci ca să-și ducă la împlinire hotărârea de a-l omori.

Hristos Mântuitorul Fiul lui Dumnezeu a venit ca om în lume. Așa a fost hotărârea nemărginitei înțelepciuni a lui Dumnezeu. Negreșit, Hristos ar fi putut să vină și altfel. Dacă a venit ca om s'a supus întru toate legilor lui Dumnezeu date pentru oameni și s'a supus și legilor omenești din locul și timpul acela. A primit tăierea împrejur, semn al legăturii omului cu Dumnezeu, deși El este una cu Tatăl și n'a-

vea trebuință de o nouă legătură. A 40-a zi a fost pus înaintea Domnului, deși însuș a fost Domnul. A cercetat biserică, deși biserică era tot locul unde El stetea sau umbla. A primit botez, deși nu avea păcat, nici trebuință să intre întru Impărăția Domnului, căci însuș este întemeitorul acestei împărății. A plătit dajdia bisericească, deși dajdia este jertfa, iar el primitorul după adevăr al jertfei.

Mai lămurit se arată supunerea lui Hristos Domnul față de legea Dumnezeiească și omenească la învierea sa din morți. Jidovii au cerut lui Pilat să le dea soldați de strajă la mormânt. Era Sâmbătă și totodată și paștile jidovești. Jidovii, după legea lor, n'ar fi fost permis să facă drum mai lung de 2000 coți. Totuși s'au dus la Pilat, iar dela Pilat la mormânt, să-l pecetluiască. Și cu aceasta au călcat legea. Pecețile au fost puse și ruperea lor ar fi însemnat călcarea legii.

Hristos a înviat și a ieșit din mormânt, fără să calce legea, căci n'a răsturnat piatra, nici pecețile nu le-a rupt. A înviat și a ieșit din mormânt lăsând pecețile întregi, neatînse așa cum s'a născut din Preacurata lăsându-o Pururea Fecioară și cum a intrat apoi la apostoli fără să descuie ușile.

După ieșirea Domnului din mormânt s'a făcut cutremur, ingerul, s'a pogorit, a răsturnat piatra de pe mormânt și soldații s'au făcut ca morți de spaimă. S'au spăimântat și de cutremur și de vederea ingerului și de răsturnarea pietrii pe care o străjuiau, dar spaima cea mai mare le-a venit când au văzut că mormântul era gol.

Poate azi avem mai multă trebuință să știm, că Hristos n'a călcat legea, ci s'a supus și celei Dumnezeiești și celei omenești întru toate chiar și atunci când legea era folosită de oameni în chip fărădelege.

Cum ne supunem noi legilor? Supunându-se și legii celei mai fărădelege Hristos a înviat.

Cată monedă se poate primi de casele CFR. Camera de Comerț și de Industrie din Arad aduce la cunoștința generală, că potrivit ordinului D. G. No. 10320, casele CFR, la achitarea diferitelor taxe, pot primi următoarea monedă mărunță:

0.50 Lei	pană la	10. Lei
1-2 "	" "	50. "
5 "	" "	80. "
10 "	" "	200. "

Moneda de 20 lei, se va primi mai departe tot nelimitat, iar monedele de 0.50, 1-2, și 5 lei, amestecate numai până la ce mult 100 lei.

Să ferim biserică de politică.

In toate vremurile de grele încercări materiale și sufletești, biserică a fost sprijinul moral pentru neamul nostru. Ei datorim existența noastră ca neam de sine stătător, ei trebuie să-i mulțumim pentru începuturile noastre culturale, și în fața ei trebuie să ne închinăm fiindcă ea a fost aceea care a ținut trează conștiința națională, de multe ori sdruncinată de vâlmașagul cel mare prin care neamul nostru a trebuit să treacă.

Rolul cel mare pe care biserică l'a jucat în trecut, nu înseamnă că s'a terminat odată cu înfăptuirea idealului nostru național, din potrivă, în momentul de față intervenția bisericii cu autoritatea ei morală, se simte și mai tare, pentru motivul că cunoștințele eșite din făgașul lor normal — în urma cataclismului mondial — prin care a trecut omenirea între anii 1914—1918, trebuiesc îndrumate spre a-și putea găsi echilibrul spiritual pierdut. Ca să-și îndeplinească opera de refacere sufletească, biserică trebuie să aibe liniștea necesară — cerută de o astfel de activitate, trebuie să-și înzecească

de: prof. Const. Teodorescu eforturile, pentru ca scopul urmărit să fie atins. Ori, o biserică unde politica operează ca în codru, își pierde energia în luptele politice de ură și învrăjbire între cetățenii de aceeași credință și de aceeași lege contribuind în felul acesta la destrămarea, îndreptând credincioșii dela credința strămoșească — chiagul țării noastre de până acum. Din cele întâmplate la alegerile parhiale și la cele ale Cons. Național Bisericesc, constatăm cu durere în suflet, că murdăria politică s'a vârat și'n sânul bisericii noastre. Liberalii, cari n'au respectat nimic în aceasta țară și cari au spurcat totul cu apucăturile lor murdare, n'au cruțat nici locașul sfânt, unde mulțimile se adună spre ași căpăta reculegerea sufletească necesară; liberalii au rămas surzi la stăruința partidului Național-Țărănesc și a celorlalte partide de-a nu se face politică cu ocazia alegerilor bisericești; liberalii trec peste orice și nu-și aleg mijloacele de luptă, fie ele ori cât de dăunătoare intereselor țării, când este vorba de stăpânirea bunurilor statului în folosul lor personal.

Sindicatul exportatorilor și crescătorilor de vite din Arad totuși va lua ființă.

O nouă adunare de constituire se va convoca pe ziua de 3 Maiu.

Necesitatea înființării unui sindicat al exportatorilor și crescătorilor de vite în Arad, s'a simțit de mult. Aceasta a determinat pe cei direct interesați, precum și pe aceia cari au la inimă interesele agriculturii din județul nostru, cari sunt și crescători de vite, să injghebeze o organizare, care să se ocupe de o mai bună valorizare a stocului de animale ale județului.

Adunarea de constituire a și avut loc. Ministerul agriculturii însă a refuzat să aprobe înființarea sindicatului așa cum se făcuse în acea adunare.

Cum același minister acordă mare atențiune agriculturii și creșterii de vite din județul Arad, a dat formale promisiuni că nu se va opune înființării sindicatului la Arad, sub alte forme, inițiatorii au hotărât să convoace o nouă adunare de constituire pe ziua de 3 Mai, în care, ținându-se cont de dorințele organelor superioare ale ministerului, și făcându-se modificările cerute să dea o nouă structură sindicatului.

Asociațiile agricole, înființate în județ vor avea în sindicat un admirabil mijloc de comercializare al animalelor lor și nu vor întârzi să răspundă apelului, care, li s'a trimis.

După câte suntem informați pentru locul de președinte s'ar preconiza persoana dlui Al. Cozma, cunoscutul exportator din Arad, iar pentru un loc de vicepreședinte s'a luat în combinație persoana dlui Nicolae Adam, fost deputat, crescător în Sănnicolaul mic.

În vederea adunării din 3 Mai s'au și lansat invitații mai multor exportatori, asociațiilor de valorizare și crescătorilor exclusiv din județ.

Se speră că adunarea din 3 Mai să aibă mare popularitate. Aceasta cu atât mai mult cu cât interesul crescătorilor s'a manifestat indeajuns cu ocaziunea primei adunări. Inițiatorii sunt în drept să se aștepte la o și mai mare atențiune acum când sindicatul în ființare va lua ființă pentru apărarea și promovarea intereselor exclusive ale comercianților și crescătorilor din oraș și județul Arad.

Suntem siguri că noul sindicat condus de persoane pricepute cu suficiente cunoștințe de specialitate își va implini importantul rol pe care va trebui să-l joace în viața economică a județului nostru. **Rep.**

Sectarism social Ajutor!

Viața tristă așa cum o trăiește omul de astăzi cu toate percepțiile ei cu toate formele ei actuale, este rezultatul luptelor susținute, în cursul mileniilor, cu natura, care a tănuțit mistere, energii, și bogății este rezultatul frământărilor din imensa lume a sufletului său și mai este un rezultat al frământărilor de ordin social, cari au dus la așezările actuale.

La început, jucărie în mâna naturii din care s'a născut, ca un oapriciu al ei, inconștii și neștiutor, stăpănit și supus al ei, intimidat de necunoscut. Mai târziu, devenind conștii că este cea mai perfectă dintre ființe, se opune dărz puterilor ce-l înconșorau, le scrutează, le pătrunde și le supune.

Dar după ce face cunoștință cu tot ceace-l înconșoră, după ce își supune natura, o face sclava sa așa cum îi era el sclav, după ce cunoaște tot sau aproape tot mecanismul, care susține și împinge, spre eterna transformare, imensa materie, rămâne totuși nedumiriră asupra originii superbe creațiuni. Această nedumirire i-a fost proprie chiar din momentul în care s'a sensibilizat din materie. Multe zguduiri, multe cataclisme, nenumărat de multe au fost luptele în lumea spirituală a omului până a ajuns la convingerea de azi, contestată de unii, că deasupra lucrurilor există o supremă energie care stăpânește și conduce printr'o singură voință, totul.

Dacă această energie a fost și este încă contestată, nu mai puțin este adevărat că formele de recunoaștere și venerare au trebuit să treacă și ele prin fel de transformări. Creștinismul de astăzi este forma cea mai cristalizată a recunoașterii acelei supreme energii, susceptibilă de altfel și ea modificărilor, cari îi vor da un și mai precis contur. Diferitele confesiuni ar fi formele și mijloacele de venerare. Iar căutarea de noi forme a produs sectarismul religios, adevărat, uneori alunecat pe pante primejdioase.

Fundamentele societății de astăzi sunt construite în tot atâtea timp, în tot atâtea milenii, câte au fost necesare pentru încheierea sau, cum aru spus la început pentru cristalizarea sentimentului de închinare și venerare a divinității. Cunoașterea și cucerirea naturii s'a făcut pas cu pas, după

cum pas cu pas s'a înăptuit re-găsirea omului și cucerirea lumii sale spirituale, morala de astăzi. Din aceste două realizări s'a născut ordinea socială în care trăim, sau dacă vreți, ne sbatem, noi, cei de azi.

La început omul a fost supus exclusiv naturii. (Las'că nici azi nu este complect emancipat de sub această tutelă.) Mai târziu omul a fost supus de el însuși. Cel tare pe cel slab. Aceasta era drept și aceasta era justiția.

Starea aceasta a durat până în vremurile când morala creștinească a devenit dominantă. Nu e locul de altfel să cercetăm aici dacă reprezentanții acestei morale au luptat pentru eliberarea sclavului sau iobagului. Cert este că principiile dreptății și libertății n'au primejduit neliniști în timpul când reprezentanții moralei creștine, în special cei aparținând bisericii romane erau puternici, așa de puternici încât capetele încoronate se plecau în fața toiagului arhieresc.

Evadarea din ordinea sclavismului și feudalismului, a adus cu sine nu numai libertatea individului dar și libertatea gândului, a aspirațiilor de mai bine. Acestor fapte se datorește că evadatul sau eliberatul a realizat pe teren practic, științific, în secolul trecut și sfertul secolului în care trăim, mai mult decât a putut realiza sclavul în milenii.

Toată activitatea omenească de astăzi tinde să asigure tihnă și să dea forme existenței efemere pe pământ.

Pe timpul sclavismului tihna și mulțumirea era monopolul celor puternici. Astăzi aceste sunt bunuri comune. Atât că ele trebuie de asemenea cucerite.

Școlile economice au contribuit mult la alcătuirea structurii actuale a societății. Ele au căutat fără răgaz repartizarea cea mai bună și mai eficace a energiilor și a bunurilor produse.

Școlile politico-economice au același ideal. Să realizeze cel mai perfect sistem de așezare socială. Luptele ce se dau pe acest teren, sunt impunerea dărză a principiilor găsite sau socotite cele mai salutare.

Vremurile grele au prilejuit abateri dela obișnuit. Aceasta s'a putut vedea în evul mediu când cu reformele religioase. Pe timpul țarismului în Rusia, când mușicul era tot sclavul boerului, sectele religioase răsăreau ca din pământ. Se credea că o nouă formă de închinare va aduce scăpare, mântuire.

Pe teren politico-economic cercetarea se face prin calcule mai reci mai rigide; rezultatele se obțin mai anevoios dar, sunt mai durabile, dacă cercetătorul nu se pripește.

După cum am avut și avem de a face cu un sectarism religios, tot astfel trebuie să ne împăcăm și cu un sectarism social. Bolșevismul rusesc este o sectă socială, care putea să se realizeze cu decenii mai târziu, dar pe căi pașnice, prin mijloace suportabile. Rușii au vrut să întrecă timpul. N'au reușit.

Încercările dela noi sunt efectele stărilor anormale. Trebuia să ne așteptăm. Dar, trebuie să fim indulgenți. Ordinea morală și socială de azi, nu este cea din urmă.

Prof. I. Ardelean.

„Biciul lui Dumnezeu” ne-a atins mai grozav decum ne-am fi putut închipui. Rar s'a abătut atâtea jale ca asupra județului și orașului Arad. Stricăciunile nici nu se pot socoti. Un singur lucru știm: aici e trebuință de ajutor mult, grabnic. Mii de oameni și-au părăsit casele și casele s'au dărâmat în vârtejul valurilor, fără ca bieții oameni să fi putut să-și scape ceva din ele. Când scriem acestea, încă nu este cunoscut numărul celor ce și-au pierdut vieța. Cine ar putea să socotească pagubele satelor, semănăturilor, caselor dărâmate, animalelor pierdute? Un singur lucru știm și putem socoti: că se cere ajutor.

La lucrările pentru înălțarea și întărirea digurilor au lucrat din răspuțeri elevii școalelor secundare, studenții în teologie, funcționari, profesori, avocați, medici, ofițeri alături de soldați, muncitori de fabrici, plugari. Prefectul județului și primarul orașului Arad au dat exemplu punându-și în primejdie sănătatea și uneori vieța. Poate s'au spus — în necaz și durere — cuvinte aspre la adresa lor. Noi ținem să însemnăm aci, că și-au făcut datoria și răsplata lor nu va fi dela oameni, ci din conștiința lor împăcată, că și-au implinit datoria în împrejurările date.

Cei mai mulți cari au lucrat la digurile Mureșului n'au avere proprie: case, pământuri, ci au apărut bunurile obștești, bunurile altora. E rândul să-și facă datoria acum mai ales cei cari au fost apărați. E rândul, ca cei din alte părți, cei cari n'au suferit, să dea ajutor celor ce au pierdut mult, aproape tot, sau totul.

E datoria autorităților să organizeze acțiunea de ajutorare. Înțelegem ca ele să organizeze, pentru că acțiunea a și început din toate părțile, dar prea fiecare de capul său și nu e bine așa. Nu e bine, pentru că unele case sunt cercetate de 2-3 ori la zi cu colecte și, firește, altele nu sunt. De altă parte sinistrații și alătura de ei mai mulți falși sinistrați au început cerșitoria. Toți lazaronii sunt din Micalăca, deși unii nici n'au văzut-o. E trebuință să se pună capăt atât colectelor făcute fără știrea autorităților, cât și cerșitoriei. Fiecare listă de colectă să fie înregistrată, numerotată, provăzută cu clauza autorității care organizează acțiunea.

În sfârșit mai e ceva. În special Aradul, care va trebui să dea cel mai mare procent de ajutor, are puțini oameni bogăți și aceștia sunt cunoscuți. Marea majoritate a celor ce vor fi chemați să dea ajutor, sunt funcționarii. Ce poți însă cere celor ce n'au luat salariul pe un sfert, sau pe o jumătate de an?

Tot autoritățile au datoria să intervină la guvern, să plătească salariile la zi, ca și funcționarii să-și poată implini datoria de a ajuta pe cei năpăstuiți. Cu atât mai vărtos, că au să dea exemplu.

D.

Inundația din Arad

Potopul a trecut. Apele infuliate a le bătrânului Murăș cari năvăleau nebune înainte spre a nimici tot ce le stătea în cale, după ce s'au saturat de prăpădul făcut, s'au liniștit, curgând azi iar cuminte și lin în albia lor naturală, ca și când nu s'ar fi înălțat după urmele lor jale, durere și tristețe.

Poporul acestui oraș, mai ales cel din suburbii, au trăit zile de groază.

Că în timpul critic toți cei chemați împreună cu autoritățile și au făcut datoria, luând în situația ajunsă măsurile necesare, pentru a împedea întinderea dezastrului, trebuie se recunoaștem.

Special însă trebuie se recunoaștem și amintim pe accia, cari în zilele aceste de groază au lucrat cu puteri supra omenești pentru a învinge Murășul inebunit și a-l împedica să distrugă tot ce doria furia lui deslănțuită.

Și atunci trebuie să ne închinăm în prima linie înaintea vitezei noastre armate și al bravului ei corp ofițeresc, cari chemați în ajutor, au arătat că precum știu mână arma, tot așa de bine știu folosi sapa și târnăcopul întru apărarea avutului obștesc și tot așa de bine o poți transforma dintr'o armată operativă, într'una constructivă.

Populația orașului Arad îi va fi deapurare recunoscătoare.

Dar o recunoștință specială și mulțămiri merită și tineretul școlar, care în frunte cu profesorii săi, nu au esitat o clipă a se pune

în serviciul obștesc, împedcând cu brațele lor tinere, ca Murășul turbat să își întindă apele distrugătoare până la infinit.

Induoșaii priviam cum acești copii emulau în muncă și zicând Mureșului: „acuma a fost destul”.

Vouă tinerilor din Academia Teologică, Școala sup. de Arte și Meserii, al ambelor Licee și Școala sup. de Comerț, toată lauda, precum și acelora ce V-au condus.

Poporul poate fi mândru de voi. —

Iar dacă amintim și serviciile desinteresate ale Cercetașilor cari mergeau parcă la jertfa de sine și a Cluburilor sportive locale, cred că ne am îndeplinit numai o datorie elementară.

Trăiască neîntrecuta noastră armată! Trăiască tineretul nostru!

General rez. Alex. Vlad

Poeme în proză.

Vin Paștile...

Vin Paștile...

Venirea lor îmi amintește de primele Paști trăite pe plaiurile dobrogene într'un orașel de mare...

Îmi trezește același farmec pe care l-am simțit atunci, același fior al dragostei curate născută în săptămâna Patimilor...

Amintirile trecutului sunt singura consolare a unui suflet izolat pe — un colț de țară de cei — ce îi sunt dragi...

...Da, mi-e dor de soarele maritim... Soare dătător de viață...

Căldura lui dogoritoare am simțit-o în tot corpul...

Același soare încălzăște și aici, dar e un soare posonorât — soare provincial...

Vin Paștile... și gândurile'mbrăcate în haina pretiniei eterne, cu sufletul scaldat în sinceritate, mi le trimit, de aici, acolo — în ungherul uitat al vilei: ungherul copilăriei...

Mia Vreascuri

DI IULIU MANIU ȘI FEDERALIZA- REA STATELOR DUNĂRENE

Importantele declarații ale dlui Maniu. - „Unica soluție a crizei : o confederație a statelor din Europa centrală și a statelor din Europa de răsărit, cu uniune vamală și cu valută unitară“.

n numărul din 10 Aprilie al ziarului „Pesti Naplo“ din Budapesta, a apărut un interview important a dlui Iuliu Maniu pe care îl teaga presa din Europa i-l comentează cu un deosebit interes.

Trimisul special al acestui ziar constată că d. Iuliu Maniu este considerat azi chiar și de către adversarii politici ca cel mai important exponent al politicii românești atât de frământate. Omul despre care d. Iorga a spus că este „cel mai curat om din România“ și care în același timp este și „cel mai tăcut“, — a adus în viața politică a vechiului Regat, spiritul specific al Ardealului, care în sihăstria sa dela Bădăcin îl ridică azi într-o splendoare mai mare decât în timpurile când era prim-ministru.

Ziaristul redă cuvânt de cuvânt declarația care i-s'a făcut constatând că ea seamănă oarecum cu un expozeu anticipat al unui șef de guvern...

— Exact cu 8 ani înainte — spune d. Iuliu Maniu — am ținut în București o conferință, despre posibilitatea unei colaborări a statelor din Europa Centrală. Azi imi produce o mare satisfacție sufletească faptul că ceea ce în 1924 nu era decât o ipoteză îndrăznească, sau în cel mai bun caz o dorință modestă, s'a ridicat acum la amplexarea unui punct de program al politicii europene. Atribui legalizării acestei recunoașteri o atât de mare importanță, încât pentru clasificarea deplină a ideilor mă văd silit să conturez mai amplu punctul meu de vedere, care bine înțeles este în același timp și punctul de vedere al partidului național-țărănesc.

Procesul, care câștigă tot mai multă amploare sub ochii noștri, în realitate nu este altceva decât paralela unui mare principiu cosmic: perpetua alternanță a diferențierii și a integrării.

Europa veche — și din aceea în primul rând monarchia austro-ungară — era un conglomerat care nici pe urma unei conviețuiri de mai multe sute de ani nu a putut să se sudeze. Energia celor unsprezece națiuni ale monarchiei de obinoadă, s'a consumat în continue fricțiuni. Principiul diferențierii a fost acela care a descompus acest conglomerat de state — același principiu cosmic, care din energia diformă a universității, din izvoarele de putere ale luminei, căldurii, magnetismului și ale electricității, a creat acest univers armonios.

Tendința spre unități mai mari

Această paralelă ași putea s'o urmăresc până la infinit. Unde este azi acel poliistor, specia de

mult dispărută a unui Brassai Samuel, care știa totul și în consecință nu știa nimic? Căci „știința unică“ de odinioară, s'a împărțit în sute de specialități, care ele înșile s'au specializat până la urmă atât de mult încât după informații precise, în Ungaria vechi nu erau decât doi advocați cari cunoșteau perfect cele 144 de paragrafe ale legii cambiale. Dar această diferențiere a științei a fost urmată la pas de către procesul de integrare — toate științele reușind să se întâlnească la umitor comun în sociologie, care a voit să fixeze o orientare teoretică și practică, pentru societățile în continuă dezvoltare să câștige condițiuni de viață cât mai înfloritoare, mai sănătoase și mai ferice.

Acestui principiu cosmic i-se adaptează azi Europa Centrală. Din haosul politic al monarchiei austro-ungare s'au diferențiat singuraticile state naționale, — ca o expresiune de actualitate a acestui principiu cosmic. Cu aceasta însă procesul nu s'a încheiat, iar peste zece ani am ajuns exact la antipodul acestui principiu, începându-se integrarea statelor naționale.

Această evoluție dialectică a istoriei universale, nu poate fi stăvilită cu nimic și este o stăruință zadarnică și naivă a i se împotrivi cu reacțiuni de fantezie omenească. Este tot atât de puternică această lege ca și cealaltă imperioasă comandă care silește omeneirea ca să se desvolte spre unitățile mari. Pe terenul economic cartelarea băncilor, a uzinelor și a diferitelor întreprinderi, în viața națiunilor, sumare în unități tot mai mari a națiunilor și a raselor, dovedesc fără putință de apel acest principiu.

Noua confederație: uniunea vamală și valuta unică a celor șapte state

Pentru noi prima întrebare care ni-se impune este: cum se va forma această nouă mare unitate? Pentru că asupra necesității acestei unități nu se mai îndoiește nimeni azi. Ceea ce cu opt ani înainte nu era decât gândire teoretică, azi se prezintă ca o necesitate practică pe deplin justificată de către realitate.

Cea mai bună soluție ar fi evident realizarea rapidă și fructuoasă a confederației europene așa cum a fost propusă în admirabilul plan al lui Briand. Acest plan nici nu este atât de nou, căci el a fost cunoscut și de către Napoleon, dar totuși Briand a fost primul care i-a dat o bază politică reală. Aceasta ar fi prin urmare cea mai bună soluție dar în împrejurările de azi realizarea ar fi prea îndelungată și dificilă.

Noi însă nu mai putem aștepta. Trebuie să ne mulțumim cu rea-

lizarea planurilor mai mici mai puțin mulțumitoare, dar cu mai multe șanse de reușită imediată. După părerea mea până la realizarea confederației a statelor din Europa Centrală și răsăriteană, care să cuprindă Austria, Ungaria, Cehoslovacia, România, Jugoslavia, Polonia și Bulgaria, trebuie realizată între statele susmenționate uniunea vamală și valuta unică cu bancă națională independentă în fiecare stat, — așa cum este și sistemul bancar al uniunii americane, Federal Reserve Banc, — și cât mai urgent posibil să se armonizeze mijloacele de comunicație și de transport ale acestor state naționale. După ferma mea convingere aceasta ar fi primul pas real spre marea confederație europeană. Pentru că grupul acesta de state, atât din punct de vedere economic cât și financiar, ar putea pași cu suficientă autoritate în fața puterilor mari el însuși fiind o mare putere economică care în acest fel ar putea contracta convenții comerciale favorabile până în momentul când legea unităților mari ar sili ma-

nărene — ni-se impune ca să facem totul pentru ca Tardieu să reușească, bine înțeles cu acea condiție esențială că acest plan este numai punctul de plecare a realizării formației schițate mai sus. Este evident că planul Tardieu formează o nouă enunțare generală a politicii franceze, și cel mai mare avantaj al lui este acela că nu prevede nimic în formă obligatorie ci conținutul concret al convențiilor îl lasă la libera judecată la instinctul de viață și la simțul de autocritică a statelor interesate.

— Nu putem deci privi planul Tardieu ca o soluție definitivă, dar ca cea mai apropiată dintre toate il aprob din toate punctele de vedere și îl consider ca acceptabil. Trebuie să notez că taxele preferențiale și proiectul contingentării s'au propus pentru prima oară de guvernul de sub președinția mea, la conferința dezarmărilor vamale dela Geneva. Atunci le-am fost destinat ca un modus vivendi — din păcate — cauze însă afară de putințele noastre au zădărnicit realizarea planului. Acea-

unei personale în 1919, când tocmai din partea ungarilor, nu odată a fost instruit acest plan în opinia publică a celor două țări — și nu sunt aderentul ei nici azi. Au trecut de mult timpurile și probabil nu vor mai reveni nici când, în cari națiunile și statele puteau fi legate de oaltă prin persoana comună a monarhului sau alte legături de ordin personal. Nu, nu așa trebuie căutat drumul, înțelegerii și al muncii comune rodnice. Să rămânem adepții necesităților înțelepte, obiective, și a temelilor reale, cari deschid amânduror popoarelor drumuri cu totul noi. O uniune personală între România și Ungaria ar constitui în mod neîndoios o piedecă în calea unei alte formațiuni mai mari, pentru că turburând echilibrul format în linii mari între popoarele cari viețuiesc în bazinul dunărean, ar trage noi granițe între ele și ar provoca o suspiciune inteligibilă la celelalte state mici, pe când, în adevăr, condiția cea mai esențială a realizării planurilor noastre valorează întocmai încrederea și liniștea sufletească.

Planul cel nou

Și din alte puncte de vedere uniunea personală este de prisos, ba chiar periculoasă. Noi cari pe timpuri am trăit uniunea personală a Ungariei cu Austria, știm foarte bine că unirea personală dintre state, în loc să micșoreze mărimea suprafața de fricțiune dintre popoare și în loc să le apropie le îndepărtează. O pildă clasică este Austro-Ungaria și cazul Suediei și Norvegiei. Cu această idee să rupem, să ne mulțumim cu realizarea, deocam dată modestă a confederației europene până când se va putea înfăptui într'adevăr marea și binefăcătoarea unitate europeană. Din situația politică externă de azi a României rezultă ca un fapt natural că ea va traduce aceste idei în viața practică de stat, în spiritul concordanței cu Mica Înțelegere și ținând seama și de interesele comune cari o leagă de Polonia.

— Ca încheiere trebuie să menționez: mă bucur foarte mult că și în Ungaria este în continuă creștere numărul distinsilor bărbați de stat, cari eșind din izolare — din norocire pe sfârșite — a opiniei publice maghiare, caută soluții pozitive pentru colaborare, împăcare și pentru adevărată și sinceră prietenie.

Lei 7. vin de paști

precum și vin roșu, vermuth, etc. **Strada Calvin 1.** vis-a-vis cu Biserica Reformată.

VASILE ACONIU

ARAD, STRADA BRĂTIANU No. 2
Palatul Minorității

Cele mai moderne, mai EFTINE și mai solide modele de GHETE pentru sezonul de primăvara și vară sosite din Paris și București. Înainte de a cumpăra vizitați vitrinele acestui magazin.

rile puteri din Europa ca să adere la adevărata confederație europeană.

Până atunci: planul Tardieu

Aceasta ar fi prin urmare adevărata soluție, și nu cred că în realizarea planului s'ar ridica mari antagonisme între diferitele state. Trebuie să se ia însă în vedere că, chiar și pentru aceasta este nevoie de mai mult timp și de aceea aflu de bine din toate punctele de vedere că d. Tardieu s'a gândit la o soluție mai mică dar în același timp mai ușor de realizat. Planul Tardieu este într'adevăr mai mic decât concepția pe care am dezvoltat-o eu mai înainte, atât din punct de vedere teritorial cât și în ceea ce privește scopurile. Cu toate acestea primesc acest plan cu o sinceră bucurie, pentru că nimic nu este mai periculos decât doborârea unui plan bun prin unul și mai bun, fiind atât de ușor să descurajez și să desiluzionezi opinia publică.

După părerea mea, nouă celor din România — ca și conducătorilor din celelalte state du-

sta însă nu înseamnă că, acum să rupem cu acea modestă concepție. Viața nu se oprește și cine vrea să-i stea în cale să se pregătească că va fi zdrobit în picior.

Uniunea personală n'ar fi o soluție

Din legile colaborării economice derivă multe lucruri. Dorința sinceră a României a fost întotdeauna, aceea de a menține legături prietenești și relații economice strânse cu vecinii ei. Această dorință este mai puternică azi decât oricând. Stă aceasta, natural, și în ceea ce privește Ungaria, de care ne leagă atâtea relații istorice, economice și culturale. Am credința, în modul natural al acestor relații tot mai bune, este tocmai realizarea acelor formațiuni despre care am vorbit mai înainte. Aici trebuie să fac o digresiune asupra unei chestiuni, despre care se vorbește mult în ultimul timp. Consider că relațiile economice strânse, constituie pentru România și Ungaria o platformă de unire mult mai eficace decât uniunea personală. N'am fost adeptul uni-

Pastorala de Paști Prin satul fără case.

a Prea Sfinției Sale Episcopul Grigorie al Aradului

Iubiții Mei fii duhovnicești,

Cu inima plină de părintească îngrijorare Vă grăesc vouă astăzi de Praznicul Invierii Domnului. Sunt îngrijorat de nepraznică mânia a apelor, care a stins multe vieți omenești și a nimicit tot avutul împreună cu casele multor mii dintre credincioșii noștri din eparhia Aradului și alte părți ale țării noastre.

Deschis-am, iubiții mei, Cartea Facerii și cetit-am din capitolul 6 următoarele cuvinte ale lui Dumnezeu: „nu va rămânea Duhul meu în oamenii aceștia în veac, pentru că nu sunt decât trupuri păcătoase” (Facere 6 v. 3). Pe vremea potopului s'au înmulțit deci răutățile oamenilor pe pământ.

Stăm noi oare mai bine decât oamenii de pe vremea potopului?? Nu răspund cu cuvintele mele, ci cu vorbele unui copil de 6 ani, pe care l-am întâlnit pe una din străzile Aradului, în ziua de 9 Aprilie a. c., când primejdia intrării apelor în orașul Arad era mai amenințătoare. Copilul era din Micălaca, — unde aproape toate casele s'au prăbușit, — și tatăl său îl lăsase în grija unui prieten din Arad. Copilul plângea, când l-am întâlnit și l-am întrebat: „De ce plângi?”. El mi-a răspuns: Plâng că ni-a pedepsit Dumnezeu, luându-ne casa, și acum e numai apă în locul ei.

— Dar mări copile, cine ți-a spus ca ni-a bătut Dumnezeu?
— Tatăl meu!

Vă întreb pe toți: unde sunt astăzi părinții, cari să învețe pe fiii lor despre un Dumnezeu care pedepsește păcatele? Unde sunt creștinii adevărați, cari cel puțin în vremuri de criza cumplită să biciuiesc petrecerile, bețiile, desfrânările, lăcomia, minciuna, ura fără de margini și alte răutăți strigătoare la Cer?!

Dar scopul meu nu este să întăresc desnădejdea celor slabi, ci să aduc aminte tuturor, că precum moșii și stămoșii în vremuri de încercări își lămurau credința, așa și pe noi spre lămurirea credinței ne încercă Dumnezeu. Căci prea s'au împărțit unii frați ai noștri în ale credinței, prea să urască ca necredincioșii. Precum meteorii numai prin întuneciuma soarelui pot fi văzuți adeseori, așa și bunii creștini prin încercări grele se vădesc. Precum cremenea lovită de oțel scapără, așa scapără și schințea dumnezeiască în noi în fața durerilor.

Intețirea puterilor se face numai când sunt piedici, iar virtutea stăpânirii de sine se formează în focul suferințelor. Nici viața nu e viață numai cu soare fără umbră, numai cu fericire fără griji; durerea indulcește bucuria, câștigul și pierderea, unul după altul ne dă averea.

În lumina acestor adevăruri înțelegem acum mai bine și rostul sfintei Cruci de pe Golgota. Fără Crucea de pe Golgota nu am avea

Praznicul Invierii. Prin scump sângele Mântuitorului s'a făcut împăcarea între Tatăl Ceresc și oameni. Prin Invierea Domnului s'a biruit moartea și ne-a răsărit nouă vecinicul adevăr al vieții vecinice.

Bucurați-vă, deci, iubiții mei fii sufletesti, că pământul și pietrele rostogolite pe mormintele noastre se vor prăvăli, cum s'a prăvălit peatra de pe mormântul Domnului, atunci când va suna goarna judecării, lăsându-ne drum de biruință spre viața vecinică.

Dar se cade, ca prăznuind Sfânta Inviere, să ne dăm seama să nu închinăm păcatului viața noastră. Fiecare dintre noi, care ne împărțim cu trupul și sângele Domnului, avem puterea, pe care o vedem în fiecare primăvară la toate florile câmpurilor, pădurilor și grădinilor și dacă fiecare florică, cum dă căldura, iese la suprafață, lepădând petalele uscate, croindu-și petale noi și verzi, cu atât mai mult noi oamenii să nu rămânem cei vechi, fără de bunătate, fără dreptate și fără de milă. Trebuie să ne curățim sufletele și să ne înnoim cu cu sârbătoarea.

Să ne iubim unul pe altul, și să ne îmbrățișăm ca frații, cum zice una dintre cele mai frumoase cântări ale Invierii. Cine va stămpăra mai multe suferințe, cine va alina mai mult dureri, cine va ajuta mai multe pe cei lipsiți și nenorociți, cine va fi mai iertător, cine va arăta mai multă părere de rău de păcatele sale, acela se va apropia mai mult de Dumnezeu, căci Dumnezeu este dragostea.

Când vă adresez cuvintele acestea e cu neputință să nu vă spun că lupta împotriva păcatului trebuie să o începem cu tineretul nostru.

De atâtea ori V'am îndemnat să lăsați tineretul ca să meargă pe calea binelui, arătată de Sf. noastră maică biserică. Vă îndemn și acum, să grijii de creșterea tineretului, ferindu-l de ură și desbinare, de societatea rea, de alcoolism și plăcerile trupesti. Voi, părinții, să dați neamului și Bisericii copii ascultători și recunoscători, curați la trup și suflet. Să-i îndemnați a se înscrie în societatea Sf. Gheorghe a tineretului și să fie supuși poruncilor dumnezeiești și bisericesti, iar nu să facă desbinări de care râde Diavolul și de cari se bucură vrăjmașii toți ai neamului nostru.

Când cineva samănă grâu, alege semințele cele mai bune și mai roditoare. Același lucru îl face Sfânta Biserică samănând în sufletele tinerilor samânța faptelor și gândurilor bune și curate, cari sunt: cinstirea de Dumnezeu, iubirea de părinți, munca cinstită și alte virtuți alese.

Tinărul roman Regulus a căzut în prinoare la Cartaginieni-

Aceștia l-au trimis în țara lui, la Roma, ca să ceară pace dela Romani, iar dacă nu va aduce pace, va avea să plătească cu viața sa. Regulus a venit la Roma, dar n'a învățat pe cei ai neamului său să se predea cu slăbiciune, ci i-a îndemnat să lupte pentru Roma, iar apoi s'a întors înapoi la Cartaginieni, cari l-au ucis mișelește.

Vechii Grecii au ridicat o statuă de bronz, o leoaică fără limbă în cinstea unei fete tinere, care mai bine a suferit să i se smulgă limba decât să-și vândă neamul ei.

În comuna Micălaca de lângă Arad, cu prilejul potopului de ape, o fată tină, cu primejduirea vieții a scos douăzeci de copii din valurile apelor, făcând bucurie părinților.

Fericitiți am fi noi și puternic ar fi neamul nostru, dacă tinerii și fetițele noastre ar crește în duhul iubirii de Dumnezeu și de neam, pentru care să-și păstreze cinstea până la moarte.

În fruntea scumpei noastre țări avem un Rege, tinăr, pe Majestatea Sa Regele nostru Carol al II-lea, care a spus, când s'a suit pe tron, că dorește să fie regele culturii românești. Mare bucurie va avea și prea iubitul nostru Rege, dacă tronul Țării Românești va fi împrejmuit de tineri creștini, cari să jure credință până la moarte, drapelului, Bisericii și neamului.

Mai ales tinerii și toți cei cu inimă curată să cânte în această sfântă și mărită zi:

„Ziua Invierii, popoarelor, să ne luminăm, Paștile Domnului, Paștile: că din moarte la viață și de pe pământ la Cer, Hristos Dumnezeu, ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință“.

Din moartea urei și pizmei la dragostea vieții în Domnul! Aceasta o doresc tuturor și cu această dorință în sufletul meu, strig vouă tuturor:

„Hristos a Inviat!“

Al vostru al tuturor, binevoitor și prea iubitor Părinte.

Arad, la Ziua Invierii Domnului, anul 1932.

† Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

Incercăm să scriem pentru cititorii nostri cele văzute în Micălaca, Mureșel, Câmpul Peririi, după ce apa care le acoperise, s'a retras. Sarcină tristă și grea. Tristă pentru că trebuie să arătăm ce-a rămas din gospodăriile oamenilor harnici, cari aici își aveau căminurile în jurul cărora se strângeau familiile ce azi pribegesc cu sufletul frânt de jale și de desnădejde. E greu, pentru că ochiul omenesc vede toată ruina ce au lăsat-o în urma lor apele, dar mintea nu poate spune toate cele văzute. Prăpădul îl vezi, și mai mult, punându-te în locul celor rămași fără adăpost, îl simți și simți durerea ce te cuprinde văzând că tot ce-ai agonisit o viață întreagă, apa și-a distrus într-o noapte. Tristețea și durerea aceasta nu se poate spune și mai cu seamă nuse poate scrie. Vom da cititorilor noștri o descriere fragmentară a celor văzute în aceste locuri, unde nenorocirea și-a făcut sălaș.

O cruce în drum

Cum am trecut de vechea vamă dintre Micălaca nouă și m-am îndreptat spre Micălaca veche, în marginea drumului am văzut o biată cruce de lemn, cruce de om sărman, fără nume și fără un braț. Cine știe dela capul cărui creștin plecat dintre noi, a fost smulsă crucea aceasta, care acuma zace tristă și singuratică în marginea unui drum.

E primul semn al tristeții și liniștei care stăpânește acum Micălaca, unde înainte răsuna cântecul flăcăilor.

Un cocoș cântă!...

E dimineață. Un soare vesel își aruncă razele luminoase pe ruinele caselor din Micălaca. Unele după altele, pe ambele părți a străzii principale și până în adânc, până în marginea satului, toate casele sunt dărâmate. Uneia îi lipsește păretele din față, alta este intrată cu ferestrele în pământ, parcă o forță extraordinară ar fi apăsător. Mai încolo, câțiva locuitori, culeg țiglele de pe acoperișul casei, căzut în șanț. Din alta,

femeile scot prin ferești ce-a rămas întreg din haie.

În partea de unde apa încă nu era retrasă, pe ferestre se vedea cum în casă înnoată în apă scaune, perine, linguri de lemn, pălării, un fluer de lemn și o păpușe.

Pe o casă, din care jumătate era la pământ, iar cealaltă jumătate, printr'o minune se ținea încă sus, un cocoș cânta întors cu fața către soare...

Ruine, peste tot ruine..

Am intrat mai adânc. Peste tot, ori unde-mi aruncam ochii numai ruine. Casele năruite, ferestrele sparte, ușile scoase din țâțani și aruncate pe marginea șanțurilor, din care apa nu se scursesese încă. Garduri nu mai sunt. Toate sunt rupte, sfărâmate și duse de apă.

Într'o casă, a cărui perete de către stradă era dărâmat, și din care mobilele au fost duse, se mai vedea un scaun, și acela numai cu trei picioare, rămas să păzească cea mai rămasă din casă.

În altă parte, paturile sunt în curtea casei din care n-a mai rămas decât un perete. Într'un pat se vede dormind un copilăș ce încă nu s'a trezit din somn, iar pe păretele rămas în picioare se poate vedea lipită ordonanța primărie prin care locuitorii sunt oprîți de a lua în folosință casele, până nu vor fi examinate de comisie.

În Câmpul peririi

Aici, apa, după ce a rupt în mai multe locuri digul înalt de peste doi metri, s'a repezit cu toată furia asupra caselor de curând zidite ale umililor pensionari, funcționari și muncitori. Casele, toate au fost dărâmate, din multe n'a mai rămas nimic, doar locul pe care au fost clădite se mai vede. La Mureșel tot așa e. Apa venită de două părți a rupt și a năruit în voc. Cine i se putea opune?

Peste tot, apa a lăsat numai ruine și jale. Primăvara, așteptată cu bucurie și ca un anotimp în care grijile sunt mai puține, a adus acestor locuitori numai tristețe și durere. În aceste zile de sârbătoare, când serbăm Invierea Domnului să îndreptăm către Cel ce a înviat din morți o rugă ferbinte ca să aline durerea celor năpăstuiți de ape, iar din prisosul nostru, a celor feriți de prăpădul apelor să contribuim și noi la alinarea suferințelor lor. r. b

În fine conversiunea a fost votată și promulgată. Deși legea bonversiunei, s'a spus că e făcută pentru ajutorarea țărănilor, ca nu resolvă mare lucru. Dacă e făcută după chipul și asemănarea dlui Argentoianu, e natural să fie așa. Vom publica și noi din ea părțile mai interesante.

ARPAD MÜHLE

TIMIȘOARA

Furnizor al Curții Regale
Comerț de semințe și grădinărie — Fondat 1875.

Cu onoare aduce la cunoștința onoraților cumpărători, că pe o parte din cauza scumpetei tipăriturilor, pe de altă parte pentru a putea acorda la toate articolele o reducere însemnată, pe anul 1932 nu va apare un catalog sau preț curent nou. Dar și de acum înainte Vă poate servi cu semințe de legume, semințe de flori, trandafiri altoiți: cepe de flori și diferite plante vii etc. de prima calitate. — Vă roagă deci ca să binevoii să vă faceți comenziile conform catalogului întocmit pentru primăvara anului 1931.

Ofertă foarte avantajoasă

franco oricare oficiul poștal. În calitate superioară:

Trandafiri tufă, polyantha și urcători în soiuri pompoase după alegerea mea 25 buc. 450. lei, 50 buc. 800. lei, 100 buc. 1400 lei.
Cepe de Dahlie (Gherghine), iar soiuri foarte frumoase după alegerea mea 25 buc. 350. lei, 50 buc. 650 lei, 100 buc. 1000. lei.
Cepe de Cana indica asemenea soiuri minunat de frum. după alegerea mea 25 buc. 300. lei, 50 buc. 500. lei, 100 buc. 800. lei.

Când V. Mangra era urgisit în Arad.

O pagină din luptele naționale ale Românilor din Crișana.

În exercitarea meseriei mele căutând acum câteva zile la Judecătoria din Arad un dosar dinaintea de războiu, m'au rămas ochii ținânduți asupra unui voluminos dosar cu No. 1913 B. II. 589, — cauză penală — iar pe copertă cu liere groase erau scrise numele acuzaților: „Dr. Veliciu Emil, Luțai Cornel, Dr. Borneas Iulian și Boneu Vasilie.“ Cu explicabilă curiozitate am cercetat dosarul, — și în curând m'am și lămurit.

În mintea mea imediat am recunoscut întâmplarea: Eram în 1913, în primele clase ale liceului. Sunt 19 ani de atunci, când luptătorul de odinioară V. Mangra a devenit prin o inexplicabilă metaforă cel mai patentat transfug. Tatăl meu, era preot în județul Arad, cu multă durere în suflet îmi povestea despre această tristă întâmplare și hula de care apoi în tot locul, unde numai s'a arătat, V. Mangra a avut în belșug parte. Așa am aflat și despre demonstrația spontană din Arad, a cărei autori au fost tinerii de pe atunci mai sus înșirați. Dar să lăzăm să vorbească dosarul.

Căpitanatul Poliției din Arad în ziua de 4 Maiu 1913 sub No. 1112/1913 a înregistrat următorul denunț iscălit de V. Mangra: „În ziua de 3 Maiu am sosit la Arad pentru sesiunea obișnuită a sinodului eparhial. Seara după ce am luat masa în restaurantul Hotelului „Central“ am luat loc pe terasa cafenelei cu P. T. avocat în Arad. Cam la orele 9 și jumătate din partea cafenelei „Hunaria“ 4 indivizi pe care nu i-am putut recunoaște, la intrarea în hotel pe neașteptate în mod infam, perfid m'au lovit cu oue, mi-au lovit ouăle în față, așa că se poate mulțumi numai unei consecințe ferice, căci ouăle nu mi'au atins ochiul, căci dacă l'atingeau puteam pierde lumina ochilor. În același timp numiții m'au apostrofat cu următoarele expresiuni: „ticălos, infect, trădător, renegat.“ Urmează cererea pentru introducerea cercetărilor și a procedurii penale. Iscălit: „V. Mangra vicar peosopesc, deputat dietal.“

În continuare aflăm raportul agentului I. Rédl, care constată, că făptuitorii sunt Dr. E. Veliciu, Dr. C. Luțai, Dr. I. Borneas și V. Boneu, — cari fiind interogați de organele polițienești recunosc faptele. Sunt ascultați o sumedenie de martori: Csereghzö Z., Rus D., Lits A. Szabo I., Dr. Spiroch L. etc., cari toți confirmă faptele din denunț.

Ajungând chestiunea în fața Parchetului, acela ridică acuza pentru insultă calificată conform Art. 262 a C. P. — nu se aduce încă legea despre apărarea onoarei din 1914 XLI — săvârșită contra „autorităților corporațiilor alcătuite prin lege sau a delegaților sau membrilor acestora“ și care se pedepsește cu închisoare până la 1 an și 4000 coroane aur.

Prima dezbateră este ținută la judecătoria în ziua de 1 Iulie 1913 în fața dlui judecător Iosif Zih. Acuza este susținută de însuși primul procuror Szkolczay L. — azi dacă nu ne înșelăm — prim, președintele Tribunalului din Giula. Acuzații și apărătorii lor: Dr. Romul Veliciu, Dr. Iustin Marșieu, Dr. Cornel Iancu și Dr. Ghilă Crișan. Se naște un duel juridic între părți, referitor la audierea lezăturii care nu voiește să se prezinte la dezbateră dela Arad, ci cere să fie ascultat prin comisie rogatorie la Oradea-Mare. Judecătoria admite să fie ascultat lezaturul prin comisie rogatorie. Acuzații și apărătorii înaintează recurs, motivat documentat și în-cris de către apărători.

În ziua de 29 Septembrie 1913 cu subnumărul 9 judecătoria respinge cererea de a se aplica la dezbateră procesului stenograf și ordonă restituirea sumei de 60 coroane depuse pentru cheltuielile unui stenograf.

După ce la interogatoriul de fapt la Oradea-Mare pe ziua de 26 Iulie 1913 acuzații fiind reprezentați prin Dr. Romul Veliciu lezaturul V. Mangra nu se prezintă fiind la Lovarna și citat fiind sub amendă de 100 cor., la comisia rogatorie din 8 Noiembrie 1913, în fine în fața judecătorului din Oradea-Mare se prezintă lezaturul V. Mangra asistat de avocat Dr. George Roxin iar din partea apărării se prezintă Dr. Iustin Marșieu.

Vasilie Mangra de 63 de ani între altele predă următoarele: „Am fost atăcat ca membru al Camerei deputaților din Parlamentul maghiar și mă au vexat din motive politice.“ „Deoarece acuzații și partidul reprezentat de dânsii nu au fost mulțumiți cu convingerea și activitatea mea politică — evident, ca aceasta i-a îndemnat ca să comită față de mine infracțiunile precizate în actul de acuză.“ Ca dovadă lezaturul V. Mangra alătură un număr din ziarul nostru „Românul“ și unul din „Aradi Közlöny“ cu data de 4 Maiu 1913 ambele conținând rescrierea demonstrației, declarând încă V. Mangra, că acuzații mă urăsc pentru atitudinea mea politică și mă persecută pentru convingerea mea.

În fața Judecătoriei din Arad se defig debateri în fond succesive pe zilele de 22 Noem. 1913; 23 Ian. 1914 și alte termene când unul ori altul din acuzați lipsesc duși la examene, ori martorii sunt lipsă așa că războiul mondial și mai puțin a putut produce o procedură completă pentru a putea fi cauza dezbătută.

Dar războiul mondial a aduș și libertatea popoarelor și în ziua de 18 Martie 1919 Parchetul face propunerea pentru sistarea procedurii, Judecătoria prin decizia din 31 Martie 1919 în baza Art. 8 din legea XV din 1919 stânge procedura — ultimul număr al do-

Credințe și datini de Paști

Pe întreg cuprinsul pământului locuit de creștini, datinile de Paști se aseamănă foarte mult între ele. Cu toate deosebirile dela țară la țară și dela popor la popor, aceste datini arată o trăsătură comună. Pretutredenea găsim ouă roșii și mielul de Paști.

Ouăle roșii sunt cunoscute din vremurile cele mai vechi, cu mult înainte de ivirea creștinismului. Romanii obișnuiau să-și trimită ouă roșii ca dar de anul nou. Multe popoare vechi sărbătoreau anul nou în luna Martie, când ziua era la fel de mare cu noaptea. Atunci se împărțeau ouăle vopsite, în semn de prietenie și de spor, căci din cel mai îndepărtat trecut oul a fost socotit drept cea mai deplină pildă a unui început de viață nouă. Mai târziu creștinii, cari sărbătoreau anul nou iarna, iar Paștile la începutul primăverii, urmară datina veche, pornind dela credința că precum puilul iese din găuace, așa a înviat din morți Isus. Acum câteva sute de ani la Curtea regală din Franța, după liturgia mare din Dumineca Paștilor, se aduceau coșuri cu ouă vopsite, aurite sau argintate, în camera regelui, care le dădea curtenilor și membrilor familiei.

Odată când Isus predica în templu dușmanii săi se sfătuiră să-l prindă și să-l omoare. Isus le cunoscuse gândurile și plecă înainte ca vrășmașii săi să-și fi putut împlini planul. Aceștia însă îl urmăriră și aruncară cu pietrii după dânsul. Isus se opri pe loc, rostii câteva vorbe tainice și deodată pietrele se prefăcură în ouă roșii. Însăpământați o luară la goană.

La Suceava din Bucovina, cei cari ciocnesc ouă roșii, își trag nădejdea că se vor întâlni pelumea cealaltă, alții cred că acela căruia i s'a spart întâi oul va muri înaintea celuilalt. În dimineața primei zile de Paști, fetele și băieții se spală în apă în care se punau ouă roșii și doi bani, unul de aur altul de argint, ca să fie rumeni la față, sănătoși și curați ca aurul; apoi pornesc la înviere de unde se întorc acasă la mâncare și după aceea ciocnesc ouă cu rudeniile și cu prietenii. Cine sparge oul altuia i-l ia, dar dacă se întâmplă să nimerescă un zgârcit care nu vrea să îl dea, se răsbună pe el spunând că zgârcitul are să-l mănânce cu smoală pe lumea cealaltă. Femeile care vor să facă farmece de dragoste strâng cu grije ouăle roșii de găscă, mai tari ca cele de găină.

În Munții Apuseni — spun oamenii — că ar trăi un om numit Anticrist sortit să roadă, cu dinții un lanț gros. Când lanțul întreg va fi ros va venii potopul.

sarului este 13063/1916.

Nici acuzații, nici apărătorii — sper, că nu se supără pentru publicarea acestor reminiscențe — cari numai cinstea le poate face. Avocat B.

În fiecare an Anticrist dă aproape gata lanțul, cam în preajma Paștilor; când vede însă copiii cu ouă roșii și neputându-se stăpâni să nu-i privească, i-și uită de ros. În vremea aceasta lanțul crește la loc și astfel lumea scapă încă un an de potop. În Polonia, o datină străveche cere ca în Lunia Paștilor, stăpânul casei să dea un ou roșu oricărui oaspe. Stăpânul taie oul în două și-l împarte cu oaspele, mâncându-l împreună. Dacă vre-o gazdă primește oaspeți mulți nu e mai dator să mănânce jumătatea de ou, iar dacă nici mosafirul nu-l mănâncă, se naște mare supărare la ai casei. Dela Nemți și alte neamuri, ne-a venit și nouă obiceiul stropitului de Paști și anume a doua zi. În unele părți copiii și flăcăi se adună dimineața pe ulițele satului și începe bătaia cu apă. De după garduri răsar izvoară de apă și de asemeni din dreptul ferestrelor. Câte un băiat e târat pe sus de prieteni și dus la pârâu sau lac și-l scaldă fără voie. Oricine este întâlnit pe drum e botezat în mijlocul hazului tuturor, cari se găsesc de față. Pe Sălăgiu, în unele sate, pentru Sf. Paști, mâncările sunt pregătite înainte și din Sâmbăta Paștilor nu se mai face foc în casă. Spre seară, tănării merg spre marginea satului să îngroape mâncările de post, de obicei: fasolea, varza acra, cartofi, ulei etc. A treia zi de Paști femeile pleacă cu lumânările aprinse dela biserică și cu acestea aprind focul. În noaptea învierii bisericile sunt împodobite cu crengi de brad. A doua zi de Paști bărbații se iau la întrecere, care ajunge cel dântăi acasă dela biserică, e convins că nu-l va înșela nevasta.

Prin Maramureș, îndrăgostiții se furișează pe sub ferestrele caselor unde sunt fete mari și bat ușurel în ele. Aceluia căruia fata îi ese în cale voioasă, îl lovește cu o nuia de salcie și îi dă un ou în semn că vrea să-i fie nevastă. Dacă însă fereastra rămâne închisă, nenorocosul îndrăgostit pleacă cu capul plecat și mai bleg ca oricând. În jud. Satu-mare, fetele cari au fost cerute în căsătorie, au vreme de gândit până în Lunia Paștilor. Dacă ele zic, da, se încinge o petrecere până a treia zi de Paști, seara. În noaptea învierii, toate pietrele se prefac în pâini și apa se prefac în vin. Un necredincios încapăfanat nevoind să creadă aceasta, s'a hotărât să se convingă el singur și veghia, lângă o piatră și un pahar de apă. La miezul nopții piatra se prefăcu în adevăr în pâine și apa în vin. Împins de lăcomie, omul mănca și bea cu poftă. Îndată fu cuprins de niște dureri grozave și muri. În stomacul lui piatra își luase forma ei, ca pedeapsă pentru necredința omului.

În unele părți se crede că în noaptea învierii se văd comorile arzând și cine se duce să le însemne locul, poate să le desgroape a doua zi. În Basarabia,

sătenii stau de veghe până în zori în jurul unui foc aprins în curtea bisericii sau a locuințelor, în amintirea focului la care s'au încălzit oștenii cari păzeau mormântul lui Isus. Li ține treji nădejdea că vor zări flacăra tainică a comoarei sau că vor vedea cum se deschide cerul. Cine are norocul să vadă deschindu-se cerul, poate să rostească orice dorință și aceia se va împlini.

Credința că se deschide cerul dela înviere până la Dumineca Tomii, este cuprinsă și în datina veche de-a scoate la biserică ușa raiului, adică, acea de mijloc, a altarului, care se pune de o parte. Cine se naște în răstimpul acesta va fi norocos, iar cine moare va fi mai norocos, căci se urcă drept la cer, fără să se înă seama de păcatele sale. Când la slujba învierii, preotul zice: „Hristos a înviat“ fetele bătrâne își zic în gând repede: „Eu să joc înainte, adică să fie căutate la horă și să se mărite mai curând.“

În unele comune se fac două cete de flăcăi. O ceată cu toaca din clopotniță și-o duce în cimitir, unde petrece noaptea învierii, păzind-o. Cei din ceata a doua încearcă s'o fure și s'o ascundă. Dacă reușesc să fure toaca, cealaltă sunt datori să dea pe cheltuiala lor un ospăț.

Fetele din Sălaj, spală în noaptea învierii limba clopotului cu apă neincepută, cu care își șterg fața în dimineața următoare, ca să fie frumoase și să alerge flăcăii la ele cum aleargă la înviere când sună clopotele.

În jud. Năsăud fetele dornice de măritiș și mai ales acelea la care nu se prea înghesuiesc peșitorii, lipsesc găuace de ouă roșii pe ușă și fac farmece cu un fus pe care este fir tors de fată de 7 ani.

I. Pordea.
inv. Cicir.

Noutăți literare.

Dr. Coriolan Bărbat, publicist arădan autorul volumelor de nuvele „Flori de primăvară“ și „Anny“, lucrează actualmente la un roman intitulat „Spioană“, în care ni se relatează cu documente senzaționale lupta dintre spionajul german și poliția de contraspionaj franceză. (Surete), iar în mijlocul acestei lupte îndârjite se înfiripă o dragoste duioasă și de înfrățire.

Romanul va apărea în revista „Poliția modernă“ din București care-l va edita apoi în volum.

Către
cetitorii

noștri!

Aducem la cunoștință că toți aceia, cari vor câștiga pentru gazeta „Românul“ 5 abonați, trimițându-ne abonamentul pe un an, VOR PRIMI GRATUIT GAZETA 6 LUNI.

Fără Paști

de P. Ispirescu¹⁾

Preotul Mușat, dintr'un sâtuțel, se duse la o moară cu paracliserul, ca să macine câțiva saci de grâu și porumb. Și fiindcă zici în satul lor nici în satele învecinate nu erau mori, preotul trebuia să se ducă tocmai alături de moară.

Era în Postul Paștelui.

Injugă boii la car, puse grăunțele într'insul și hăis-cea, merse omul pe îndelete, și tocmai a doua zi seara ajunse la moară. Până să-i vie rândul de măcinat, mai abia vreo două zile, căci era mare imbulzeală: când să bage în coș auzi trăgând clopotele. De îndată îi sări inima.

Se duse iute și cercetă, apoi se întoarse repede și zise țărâșnicului:

— Haide, dascăle, mai iute acasă, că ne-a apucat Paștele de pe urmă.

— Ce spui, părinte?

— Iată aci în sat a și sosit, și până în ziua va ajunge și la noi; să ne facem?

— Să le mai oprim nișel.

— Ași! nu se poate.

— Dar ce facem grăunțelor care am adus să măcinăm? il mai întrebă paracliserul?

— Că bine zici tu dascăle. Rămâi dar tu aici, grăbește de isprăvește mai curând, și vezi de vino într'un suflet, că eu mă duc să fac Învierea.

— Dar cum se făcu posna, părinte de te apucă Paștele așa fără veste.

— Dracu știe răspunsul preotului. Eu atât știu că postul cel mare este de patruzeci și opt de zile. Atâtea și boabe de porumb am pus în buzunar la lăsatul secului. În fiecare zi am scos câte unul, și acum, când caut, văd că mai sunt multe. Pe semne că s-a ismentit

lumea.

Pasemi-te preoteasa bagase de seamă că soțul său poartă boabe de porumb în buzunare, bănuise că îi place a ronțâi în post, când, și când, câte o boabă la lucru, și-i mai adăugase o mână, înainte de-a pleca la moară. Sărmana, credea că făcând așa, umblă după gustul bărbatului.

Asta fusese ce zăpăcise pe bietul preot.

Ajungând acasă, supărat și abia răsuflând, începu a trage cele clopote de credea-i că o să le spargă. Oamenii se mirară cum de, așa din senin, îi chiamă popa la biserică. Aflară că este sântele Paști, după ce se adunară. Săvârșind slujba Învierii, se întoarse preotul acasă cătrănit și copleșit de rușine. Aci găsi pe preoteasă supărată foc.

— Da, bine, părinte, ce mai fuse și asta? Ce fel de Paști mai făcuși și sântia ta, fără colaci, fără ouă roșii și fără să ne dai de veste de mai înainte ca să știm și noi ce facem?

— Ia, fă și tu cum vei putea, răspunde preotul. Nu știu cine dracu a gonit Paștele cu câteva zile înainte. Și dacă era să fie după boabele de porumb din buzunarul meu, era s'o ducem tot într'un post. Noroc cu niște creștini ai lui Dumnezeu din satul unde a fost la moară și dela cari am aflat că a sosit Paștele.

— Ce spui, părinte, de boabe și de făcut? Eu ți-am pus o mână, acum câteva zile, socotind că îți place să ronțâi.

— Taci preoteasă! Ptiu! uci-gă-te toaca, satana, mă speriasem că o să rămănem fără Paști.

Opere complete ale marelui povestitor P. Ispirescu se găsesc la Librăria Diecezană Arad.

In noaptea răstignirii

de George Ranetti

D'ar fi făcut să ciocnim ouă Hazardul orb și imbecil
In ziua de întâi April
Și n'ar fi Paștile la două. —

Când după datin' ancestrală,
Un prieten m'ar fi întâmpinat
Cu un „Cristos a înviat”,
Aș fi crezut că-i păcăleală.

Și zău când lume'ntreagă'i arsă
Pe rugul de trei ani neastins,
Tu zici că Barabas a'nvins
Și că'nvierea e o farsă?!

Nu-i vatră unde nu se plânge,
Iar ouăle ce-o să ciocnim
De Paști, creștinii le'nroșim
In cel mai sfânt și nobil sânge.

La noapte 'ntunecă-te lună,
Când Christ va fi pe cruce pus,
Nu mai învie cum s'a spus.
E 'ntâiul April, zi de minciună!

Dar totuși... In cuprinsul firei
Vedem iar raze, fluturi, flori,
Și iar adânc increzători
Privind la chinul răstignirii.

Și brațele bătute'n cuie
A dulcelui Mântuitor
Par aripi ce se'ntind în sbor —
Și, l'asteptăm spre cer să suie...

Din volumul de poezii „D'atunci și d'acolo”. Amintire a tristului Paște de la ași, din 1917.

Gânduri...

Peste idealurile pe cari pașii trecutului se aștern greoi, încolțește o neîncredere vicelană a aprosnelui.

A fi liber, nu înseamnă că ai libertate!...

Mângâierea naște întotdeauna teama de a nu fi compătimit prea mult...

Eroarea unui om în drumul vieții, stârnește multă senzație în mintea idioților...

Mila și încrederea să n'o aștepti nici odată dela muritori.

Deasupra sincerității se ridică întotdeauna eleganta și moderna „parole d'honneur.”

Farnisy Petrillo

Acord de Primăvară

In geam imi bate Primăvara...
In văzduh un roi de — fluturi
sboară — sboară...

Imi zimbește ciocăria
și mă'ncântă
cu un tril,
să-mi alung melancolia —
din nou să mă revăd copil;
in inimă iar mi se'mplântă
fiorul dragostei
al ei,
câci mi-a rămas ca'ntăia oară:
plină de copilării...

Vremurile de altă dată
mi se nasc din nou in minte
și mă'nbat
cu aducerile aminte...

Ion Mița

Curiosități

Un ziar Olandez publică următoarele statistici despre cei uciși în cele 8 mari războaie din cursul ultimilor veacuri.

In războiul de 7 ani 554.000, în războaiele revoluției franceze 1.400.000, în războaiele lui Napoleon 1.700.000, în războiul Crimei 785.000, în războiul independenței americane 700.000, în războiul ruso-japonez 624.000, în războiul balcanice 108.000 și în războiul mondial (1914—1918) 23. milioane de oameni.

După cum se vede din cele de mai sus, războaiele devin tot mai cumplite și ne putem da seama de grozăvia unui războiu viitor.

Alegerea unui nou rege al țiganilor

Țiganii din împrejurimile orașului Brno sunt în fierbere. E vorba ca unul din ei să fie ales regele tuturor țiganilor din Rusia Carpatină, din regiunile hotarnice ale Poloniei și din Cehoslovacia, în locul ultimului rege, decedat acum câțiva tim în Polonia.

Origina cărților de joc

Se crede că origina acestui joc de distracție, atât de răspândit în lumea întreagă, e din Indii. Primul joc de cărți a fost introdus în Europa pe la 1320. In 1393 s'a compus un nou joc de cărți pentru Carol al VI-lea, spre a distra pe rege, care nu era în toate mințile. Francezii se pot fâli că numai dâșii au cunoscut multă vreme taina fabricațiunei celor mai frumoase cărți de joc; în Anglia ele n'au fost cunoscute decât cu începere din secolul a XVII-lea.

Primele jocuri de cărți italiene infățișau profesiunile eclesiastice, militare, negustorești, manuale, fiind reprezentate prin cupă, spadă, arginți și băte.

Nemții aveau drept insigne: inimi, ghindă, clopot și frunze. Englezii, după pilda francezilor, o inimă (curaj și credință), pică (elementul militar), caro (elementul constructor: cărămidă) și treflă (elementul agricol: trifoi).

La adăpost

Socotindu-se, probabil, la adăpost — trei pensionar ai unei închisori din Geneva și-au întocmit în celulă o fabrică de bani. Cu ajutorul mecanicului închisorii, care le-a procurat uneltele necesare, ei au izbutit să falsifice o mare cantitate de piese de câte cinci și zece lire. Cu punerea în circulație a banilor falși se însărcinase un gardian.

Dacă ar fi lucrat la ei acasă, falsificatorii ar fi duși la închisoare. Dar așa? Grea problemă pentru judecători!

Recordul unei vaci

Blancheta e o vacă frumoasă, care aparține unui fermier bogat din Crusesminde, un orașel danez.

După ce a născut al treilea vițel, vaca model a dat dela prima mulgere 35 kilograme lapte pe zi. După constatările proprietarului într'un an de zile, Blancheta i-a dat 12.326 kilograme de lapte, conținând 382 la sută cremă și 526 kilograme unt.

In schimb vaca a consumat 8130 kilograme fân.

Se pare că Blancheta deține recordul in ce privește cantitatea de lapte dat.

Oamenii cei mai grași de pe pământ

Asociația oamenilor grași cu sediul la Istanbul, care numără actualmente 150 membri, se pregătește să facă o călătorie în Europa și în special în Londra unde va avea loc o concurs între bărbații cei mai grași.

Președintele asociației s'a plâns unui reporter englez de faptul că nu cântărește decât 95 kgr. El face actualmente o cură de ingrășare, pentru a putea lua parte cu succes la acest concurs.

Printre membrii asociației sunt foarte mulți foști eunuci. Femeile nu participă la concurs.

Luna plină și mazărea

Societatea antropozofică agrară din Bengalia cercetează actualmente influența lunei și a planetelor asupra recoltei.

Așa de pildă mazărea, plantată cu două zile înainte de luna plină, a dat o recoltă cu mult mai îmbelșugată decât mazărea semănată două zile înainte de luna nouă. Acelaș rezultat cu fasolea și păllegele roșii.

Societatea crede că se resimte influența umezelei din aer la schimbarea lunei. Societatea își continuă experiențele pentru a afla care e cauza că fragii se îndulcesc, când sunt plantați lângă trandafiri.

Sunt înțelepciuni cunoscute de mult în mod instinctiv poporului hindus, și care acum se cercetează și se completează în mod științific

O familie de vânzare

Un paznic de noapte din East Orange (Statul New-York) a adresat ziarelor americane scrisori însoțite de fotografii, în care declară că e gața să-și vândă soția, foarte drăguță, împreună cu cei trei copii adorabili, pentru suma totală de 200 dolari.

Pentru a motiva acest pas original, paznicul de noapte spune că n'a folosit nimic din incinerarea statuei crizei în public (se știe că americanii au procedat la acest act simbolic, pentru a pune capăt depresiunii generale). El și familia lui nu sunt de lemn și criza n'a luat sfârșit în urma declarației patetice a unor senatori. In ziua de azi nici un om cu ziua nu-și poate agonisi traiul necum un paznic de noapte.

Ziarele au publicat această scrisoare împreună cu fotografiile, iar rezultatul a fost că nenorocitul a primit numeroase pachete cu alimente și în urmă și-a retras propunerea.

Hai să râdem!

Pe stradă

Vasile întâlnește pe stradă o femeie cerșind.

— Câți ani ai femeie?
— 76.
— Nu ți-i dau!
— Nici nu ți-i cer! Eu îți cer numai doi lei.

Nepotul

— Unchiule, am venit să-ți cer un sfat.
— Cu plăcere! Spune!
— Ce să-ți cer? Cincisute sau o mie de lei. Sfătuește-mă.

Distracție

Nu știi care e culmea distracției? Să v'o spun tot eu! Este să sosești acasă, să ți scoți paltonul, să-l pui pe scaun iar pe tine să te atârni în cui.

Eu găseam

Leana, servitoarea d-nei Bu-suioc, se întoarce din piață:
— Să mă iertați conia, dar în toată piața n'am găsit o singură găscă.
— Ah, nici odată nu găsești! Dacă mă duceam singură, se găsea!

Bebe

Ca să-l distreze pe Bebe care umblă burzului prin casă, unchiul său îl saltă.

— Ei, îți place călare Bebe?
— Imi place, dar parcă tot mai mult mi-ar plăcea să călăresc pe un măgar adevărat!

Greu la deal

— Ce e cu tine? De ce ești supărat?

Nu sunt supărat! Mai mult plic tisit că trebuie să mă duc la o nuntă.

— Ei și? Ce-are afacere? Te duci și scapi!

— Drept să-ți spun, nu prea-mi vine.

— De ce?
— E nunta mea!

Cheful

Se întâlnesc doi amici pe stradă:

— Apropo, dragă Vasile! Parcă era vorba să te însori de Paști, chiar tu spuneai, și n'am primit nici o invitație.

— Am amănat-o!
— De ce?
— N'am vrut să-mi stric chefu de sărbători.

Săptămâna

ABONAMENT:

pe un an 120 Lei.
 Pentru autorități, întreprinderi și instituții anuale 200 Lei.
 pentru străinătate an. 250 „
 Publicații și alte inserate oficiale, cuvântul 2 Lei. Publicații și inserate mai mici de 25 cuvinte, taxă fixă 50 Lei.
 Reclame, pe cm. patrat 3 Lei
Ziarul apare săptămânal, Duminică

CALENDARUL SĂPT.

Maiu 31 zile

2 — Luni	} Paști II. și
a III. zi.
3 — Marți	
4 — Miercuri	
5 — Joi	
6 — Vineri	
7 — Sâmbătă	
8 — Duminică	

De Sfânta Inviere, urăm celorlor noștri, sărbători ferice, care să le aducă mângăere și încurajare, atât de necesare astăzi

Încă tot inundațiile sunt în discuție și în centrul preocupărilor. Cum vor fi ajutați sinistrații și cine e de vină că ele s'au produs, și câte pagube au făcut. Pentru ajutorarea sinistraților, în afară de ajutoarele date de stat, și în afară de sumele adunate dela oamenii cu dare de mână. Primăria a înființat un nou impozit pe care-l suportă categoriile de cetățeni și mai cu seamă funcționarii, cari nu și-au primit salariile de luni de zile. E o măsură nedreaptă, pentru că dela funcționari ia toată lumea.

În schimb, pentru a se bucura, s'a dat Aradului un tren rapid numit „Dacia“, care circulă între Curtici și București având legătură cu trenurile internaționale. Bieții oameni săraciți de criză, vor călătorii cu rapidul sau... ca și până acum pe jos. E mai încet, mai eștin și mai... sigur!

În săptămâna patimilor, în fiecare seară a fost denie. Lumea lovită de criză și lipsuri, se îndreaptă cu mai multă evlavie spre lăcașul Domnului.

Nu tot acelaș lucru îl putem spune despre un descreeat dintr'un județ din Ardeal, care cu un ciomag a omorât pe tatăl și pe unchiul său. O pocăință se se vede și la acest ticălos, pentru că singur s'a anunțat la jandarmi, cerându-și pedeapsa.

In Germania au fost zilele trecute alegeri parlamentare. A învins Hitler, care a obținut o majoritate de un mandat, astfel că e probabil ca el se formeze viitorul guvern, ceea ce ar fi o primejdie pentru Europa, deoarece el este pentru revizuirea tratatelor de pace.

Cum? Dvră încă nu știți?
 Toate lumea știe că magazinul de mode

STRASSER

posede prețuri eștine și în special prețurile de primăvară îi sunt senzaționale.

1 m delenc-hatist de spălat	Lei 20
1 m deline de lână	56
1 m deline modern	24
1 m deline de Goldberger	56
1 m Fameuga modern	48
1 m pânză spălată	15
1 m pânză galbenă	10
1 m ștolă modernă 90 cm. lat	58
1 m tussou de mătăsă	38
1 bu. prosop eiucurit	20
1 m pouplin mătăsă pt. cămași	48
1 bu. umbrelă modernă	125
1 m covor de legătură	50
1 br. paplomă l. a.	350

Bogat asortiment de ciorapi, mănuși svetera, poșete. Extrem de eștine dantele și nasturi.

Programul de Paști al cinematografelor

Cinema CENTRAL:

O oră cu tine

Delicioasă comedie muzicală. În rolurile principale Jeanette Macdonald și Maurice Chevalier.

Cinema SELECT:

Pe unde curge Volga

Grandioasă realizare după romanul Invierea de Tolstoi. În rolurile principale Lupe Velez și John Boles.

Începutul reprezentațiilor în zilele de lucru dela orele 5, 7^{1/4} și 9^{1/4}. în zilele de Dum. și sărb. dela orele 3, 5, 7^{1/4} și 9^{1/4}.

Șezătoarea religioasă dela Școala Profesională

La 16 Aprilie crt a avut loc a Școala Profesională de fete din Arad, de sub direcțiunea dnei Florica Stoichițoiu, o șezătoare religioasă, în cadrul căreia s'a desfășurat un bogat program.

Într'o cuvântare de introducere vrednicului părinte Iuliu Hălmașeanu, a arătat rostul acestor șezători și necesitatea lor în aceste vremuri de feroce materialism, când oamenii, urmărind avantajii trecătoare, uită că viața este doar o stație în drumul ce duce la veșnicie. Ori pentru a bine-merita răsplata dumnezească omul este dator să-și spele sufletul de toate vicile. Începutul se face în școală, iar desăvârșirea o face biserica și individul însăși, prin felul de a fi și modul în care înțelege să-și trăiască viața.

După coruri și declamări eleva

Perian din cl. IV. rostește o conferință „Despre dragostea creștină“ și programul sfârșește prin imnul religios „Cuvine-se cu adevărat“.

La sfârșit P. S. Sa Grigorie, mulțumește tuturor aceluia cari au contribuit la reușita acestei înălțătoare serbări. Îi mulțumește dnei Dr. Șt. C. Pop, prezidenta Societății, care îngrijește de Școala profesională și sub al cărei scut funcționează, dnei F. Stoichițoiu, drei Stoica, conducătoare corului de eleve, părintelui Hălmașean și tuturor aceluia cari nu precupețesc munca pentru a da educație științifică și religioasă elevelor acestei școli.

Credem că ne facem datoria de buni creștini și buni români dacă aducem și noi cuvinte de audă tuturor aceluia, cari în înaintea ochilor lor viitorul biserice și neamului nostru românesc.

In atențiunea bibliofililor

Adamescu-Candrea: Dicționar Enciclopedic și Istoric Lei 2000.—
 Xenopol: Istoria Românilor broșat 14 vol., 2280.—
 Idem legat în piele „ 5000.—
 se pot comanda în 5 rate lunare la

Librăria Concordia

Gh. Munteanu
 Arad, Str. Eminescu 10
 Telefon Nr. 466.

Dr. Andrei Timar avocat

și anunță onorata clientelă, că la data de 1. Maiu 1932, biroul advocațional și-l mută din Bdul. Reg. Ferdinand No. 3, în Str. Bucur No. 15-17 (Strada ce conduce la podul cetății.)

Publicațiune.

Primăria comunei Chișineu-Criș. Nr. 499/1932.

Primăria comunei Chișineu-Criș vinde pe calea licitației publice în ziua de 10 Maiu 1932 orele 9

în piața comunei cca 20m/m fân un cal roib, și va cumpăra altul.

La orele 10 în localul Primăriei comunei 3 găște, 2 găini, 43 Kgrm. grâu, 7 buc. piei 1 măramă și 1 cravată aflate.

La orele 11 6 buc. corfe, 2 lanțuri, 1 tașcă de copii, 2 topare, 1 furcă de fier, una cușmă, una jumătate litră sechestrare pentru neplătirea vamei de piaț.

Licitatiunea se va ținea în condițiunile prescise de Legea Contabilității Publice.

La caz de nereușită licitația se va ține la 17 Maiu 1932 în locul și orele indicate.

Chișineu-Criș, la 19 Martie 1932.
 Primăria

Rubrica grafologică

Midas Ineu. Vederi largi, gust estetic, fire dreaptă. Om capabil de lucruri mari. Prea te preocupă chestiunile din domeniul fanteziei?! Să te plimbi puțin cu balonul să-ți inchipui că ești în stratosferă: plutind cu invenția lui Picard. Evoluția pe cale spiritală nu vă interesează, decât cea din domeniul mecanice, ori ai voit să treci drept om modern în curent cu progresul. Energic, îndrăsnț, — suflet bun, norocos, entuziasm.

Simțul frumosului dezvoltat. Instruit, condus de instincte.

Îngăduitor, binevoitor amabil, îndrăsnț. Ușoară desordine, care însă nu denaturează claritatea intelectuală prea mult.

Trimiteti într'unplic imprimată cu **cuponul** de mai jos și 10 lei timbre fișcale, 10 rânduri scrise, din memorie, cu cerneală, pe hârtie neliniată, împreună cu arătarea sexului și vârstei aproximativ a Dv. sau a persoanei al cărei caracter doriți să-l cunoașteți și veți primi o analiză publicată în această rubrică sau prin poștă, dacă trimiteti timbre fișcale în valoare de 20 lei.

Analiza va fi amănunțită și precisă, cu cele mai bune sfaturi și indicațiuni, pentru viitor, ce vă vor fi de mare folos în viață. Adresați-vă redacției ziarului Str. Atexandri 6.

Cupon pentru grafologie
No. 13.
 „Românul“

Publicațiune

Primăria comunei Peregul mic No. 30/1932

Se publică spre știință generală, că în ziua de 23 Maiu 1932 la Primăria comunei Peregul mic se vor ținea următoarele licitațiuni publice.

I.
 La orele 8 dimineața pentru furnizarea alor 11 m.³ lemne taie de foc despicate cl. I. necesare Primăriei, Notarului comunal și Școlii de Stat Peregul mic anul 1932.

II.
 La orele 9 dimineața pentru furnizarea imprimatelor și rechizitelor de cancelarie necesare birourilor Primăriei pentru anul 1932.

III.
 La orele 9³⁰ pentru furnizarea lămpilor, sticle de lampă, fitililor alor. 300 (trei sute) litri petrol precum și mărunișuri necesare iluminatului.

IV.
 La orele 10 pentru confecționarea îmbrăcămintei poliștilor comunal precum și încălțămintei (Una pereche baconci) servitorului comunal.

V.
 La orele 10³⁰ pentru repararea și înlocuirea eventualelor șuruburi din caz în caz la clădirile, grajdurile, fântâni și alte edificii comunale.

VI.
 La orele 11 pentru cumpărarea unei trăsuri comunale pe arcu nouă, și vânzarea trăsuri vechi pe arcu uzată, scoasă din serviciu.

VII.
 La orele 11³⁰ pt. furnizarea furajelor necesare vitelor de prăsilă pe anul 1932 anume: 42000 kg. ovăș, 8900 kg. porumb slămat, 6 stânjeni paie și 2950 snop de tufă și pleava necesară.

VIII.
 La orele 12 pentru darea în întreprindere și construirea unui trotuar comunal pe o întindere de cca: 150 m².

În caz, că prezenta licitație sa unele puncte din prezenta ar rămânea fără rezultat la licitația din 23 Maiu a doua licitație se fizează pentru data de 10 Iunie 1932, cu începere dela ora 8 dimineața fără alt preaviz. Licitația se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din L. C. P. Ofertele se vor depune la Puimărie, cu cel puțin 24 zi înainte de licitație, împreună cu o garanție de 5% din suma oferită; furnitura va fi pe risc furnizatorilor.

Detailuri se primeac zilnic Primărie în toate oarele oficioase Peregul mic la 21 Februarie 1932
 Primăria:

Vitrina cărții

Dnii L. Rebreanu și T. Arghezi, pregătesc apariția unei gazete de informație și critică literară.

Anul literar a debutat cu romanul dlui Gala Galaction: „Pașcii lui Mahmud“ scris într' limbă corectă și sănătoasă. Să bucură de un frumos succes de librărie.

„Nopti la Ada-Ko leh“ așa se intitulează romanul dlui Romolu Dianu, autorul romanului „Adorati care a avut un frumos succes de librărie. Volumul a apărut în colecția „Rosidor“ a dlui S. Ciocan. Tot în această colecție au mai apărut și romanele: „Omul după usă“ de Ion Călugăru, precum și „Kremlin“ de Cezar Petrescu.